

[Sigsgaard.]

jeg erindrer fra en svensk undersøgelse — dér har man en lidt anden holdning end handelsministeren — ca. 10 familier, der kontrollerer det meste af den svenske økonomi. Her ved vi ikke så forfærdelig meget.

Af de stærkeste kapitalgrupper er den væsentligste del nævnt i vores forslags punkt 1, og jeg kan forstå, at det har chokeret nogle borgerlige politikere, at vi sådan ligefrem haler dem frem i lyset ved navns nævnelser; for os er det en helt naturlig ting, da de bestemmer langt mere end en række af de offentlige myndigheder, som vi ikke tøver med at nævne ved navn.

Koncentrationen, som jo foregår i alle kapitalistiske lande — og nogle steder hurtigere end her, det har handelsministeren ret i, — er under hurtig udvikling. Det vil altså sige, at stadig færre får stadig mere økonomisk magt, og stadig flere får stadig mindre at skulle have sagt. Nogle enkelte eksempler fra de sidste år:

Dansk Svovlsyre har købt 3 virksomheder i 1970: Thorndal i Nørresundby, en fiskehermetikfabrik i Skagen og en asfaltfabrik. ØK med Plumrose, Århus Flæsehal og Beauvais har købt for næsten en halv milliard kr. konservesfabrikker o. lign. i Tyskland og Holland inden for de sidste to år. Carlsberg og ØK bygger bryggeri i Nigeria, og i forvejen er man i gang i Malaysia. A.P. Møller har købt vores største plasticfabrik i Roskilde i 1970. Og for at gå ud over landets grænser: et par af de franske kemiske koncerner har sluttet sig sammen her forleden dag og er nu blevet verdens næststørste kemiske koncern. Så der foregår skam noget.

Eksemplerne viser, dels at de store kapitalgrupper udvider deres magt hvert eneste år, hver eneste dag, dels at det ofte sker ved, at de opkøber virksomheder i vidt forskellige brancher, hvorved risikoen spredes, og hvorved deres økonomiske magt udstrækkes til stadig flere sektorer. Det er af særlig betydning, fordi økonomisk og politisk magt er to sider af samme sag; det prøver man på at skjule for os, men det er ikke så mærkværdigt, at det forholder sig sådan. De, der bestemmer over økonomien, bestemmer også i det væsentlige over politikken; det tror jeg ikke handelsministeren kan lide at høre, men han ved det udenmærket godt.

Statsmagten er i voksende grad et redskab for de store kapitalgrupper, for monopolerne, og lad mig også give et par eksempler på det. For ikke så længe siden gennemførte man industriudviklingsfonden, der skal have 30-40 mill. kr. om året fra staten, uden at staten stiller nogle betingelser til gengæld, en fond, hvis midler mest vil blive til gavn for de store virksomheder, for de koncerner, der her er tale om, fordi det simpelt hen er dér, udviklingen af ny produkter og forskningen overvejende foregår.

Jeg kan også nævne hele sagen omkring benzin- og olieselskaberne. De får lov til uantastet at køre videre med deres høje priser, de får lov til uantastet — så vidt jeg kan se — at slippe stort set for at betale skat, man gør ikke noget ved det, man nægter endog at gennemføre en undersøgelse, som vi stillede forslag om sidste år, og som hele den samlede opposition dengang støttede. Regeringen nægter undersøgelsen, ikke for meget lys på de forhold. Man afskaffer § 24 i monopolloven, som gav en vis beskeden kontrol med monopolpriserne, den skulle partout afskaffes. Og man ser, hvordan erhvervslivet kræver og får stadig større indflydelse på forskningen.

Eksemplerne viser også, at kapitalen integreres på tværs af landegrænserne i de eksempler, jeg gav før. ØK tjener de fleste af sine penge i udlandet og er derved i særlig grad uafhængig af den danske stat. Samtidig er der tale om hastigt voksende udenlandske investeringer her i landet, det er i særlig grad amerikansk kapital og vil i fremtiden i stadig højere grad være amerikansk kapital. Det er i særlig grad i de udslagsgivende sektorer, disse investeringer foregår, som f. eks. oliebranchen, som f. eks. edb-branchen. Derved bliver dansk politik i stigende grad afhængig af i særlig grad USA's politik, men også de andre store kapitalistiske landes politik.

Denne udvikling bliver forstærket, hvis vi kommer ind i fællesmarkedet; så bliver Danmark erhvervsmæssigt en filial ikke mindst af USA, men det kan vi jo komme nærmere ind på under markedsdebatten i maj. Der er nemlig intet sted, hvor amerikanerne investerer så livligt som netop i fællesmarkedet.

Tidligere var der en vis modsætning imellem bankerne og industrikapitalen. Nu er